

Aandoening

Vernauwing van bekken en/of buikslagader (etalagebenen)

Door een vernauwing in een buik- en/of bekkenslagader kunnen verschijnselen optreden van etalagebenen (claudicatio intermittens)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/vernuwing-van-de-beenslagader-etagebenen>).

Deze ontstaan vaak pas als de doorsnede van het bloedvat voor meer dan de helft vernauwd is. De bloedstroom neemt dan flink af.

Het komt vaak voor dat er in een bloedvat(traject) meerdere vernauwingen na elkaar zijn. Een bekend voorbeeld is de combinatie van een vernauwing in een buikslagader, met daaronder een vernauwing in de bekkenslagader van een been of beide benen.

Doorsnede van een slagader met slagaderverkalking

Onderzoeken

Voor het stellen van de diagnose kan de arts een aantal onderzoeken doen.

Enkel-arm index + doppler

Met dit onderzoek kan de vaatlaborant bepalen of u vernauwingen heeft in de slagaders van de benen.

Bij dit onderzoek wordt de toestand van de bloedvaten in uw benen onderzocht. Daarbij worden aan de benen en aan de armen de bloeddrukken bepaald met behulp van bloeddrukmanchetten en ultrageluidsgolven.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/enkel-arm-index-doppler>

Duplexonderzoek van de bloedvaten in de buik

Bij een duplexonderzoek van uw buik brengt de vaatlaborant met geluidsgolven het bloedvat in beeld en meet de bloeddoorstroming in uw bloedvaten (snelheid en richting).

Met dit onderzoek kan de arts problemen in de bloedvaten van uw buik opsporen. Duplex betekent 'tweevoudig'. Bij een duplexonderzoek wordt gebruik gemaakt van 2 technieken, namelijk echografie en doppler. Beide werken met geluidsgolven die voor mensen niet hoorbaar zijn (ultrageluid). Met echografie is het mogelijk om vanaf de buitenkant in 'het lichaam' te kijken. Zo kunnen de bloedvaten zichtbaar gemaakt worden op het beeldscherm. Met doppler kan het stroomgedrag van het bloed worden beoordeeld.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/duplexonderzoek-van-de-bloedvaten-in-de-buik>

CT-scan met contrastvloeistof via de ader (intraveneus IV)

Bij dit onderzoek worden, door middel van een smalle bundel röntgenstralen, afbeeldingen gemaakt van uw lichaam.

CT-scan staat voor Computer Tomografie. De radiodiagnostisch laborant maakt röntgenfoto's van de plaats die de arts wil onderzoeken. U krijgt voor en/of tijdens het onderzoek een injectie met contrastvloeistof in uw arm. Daardoor kan de laborant vooral uw bloedvaten beter in beeld brengen. Met de scan kan de arts afwijkingen aan de bloedvaten, organen en botten beter opsporen of beter in beeld krijgen.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/ct-scan-met-contrastvloeistof-via-de-ader-intraveneus-iv>

MRI- en MRA-onderzoek

Met behulp van het MRI-onderzoek kunnen pezen, spieren, hersenweefsel, kraakbeen, tussenwervelschijven, organen of bloedvaten zichtbaar worden gemaakt.

Een MRA-onderzoek is bijna hetzelfde als een MRI-onderzoek, maar bij MRA-onderzoek worden alleen de bloedvaten bekeken. Om de bloedvaten duidelijk zichtbaar te maken krijgt u meestal een contrastvloeistof toegediend via een infuus. Voor de leesbaarheid spreken we hieronder verder alleen over 'MRI-onderzoek', maar alle informatie is ook van toepassing op het MRA-onderzoek.

LET OP!

- U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens 3 DAGEN vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.
- We vragen u om ruim van tevoren de vragenlijst in te vullen. Heeft u één of meer vragen met JA beantwoord? Neem dan contact op met afdeling Radiologie.

In dit filmpje kunt u zien hoe een MRI-scan wordt gemaakt. In dit filmpje gaat het om een MRI-scan van de lever.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/mri-en-mra-onderzoek>

Röntgenonderzoek van de bloedvaten (angiografie)

Een angiografie is een onderzoek waarbij met behulp van röntgenstralen, contrastvloeistof en een computer, de bloedvaten van een bepaald lichaamsdeel in beeld gebracht worden.

In medische termen noemen we dit onderzoek een angiografie. Zo kunnen eventuele afwijkingen en/of vernauwingen opgespoord worden.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/rontgenonderzoek-van-de-bloedvaten-angiografie>

Behandelingen

Afhankelijk van de ernst van de situatie en om welke slagader het gaat, zijn er verschillende behandelmogelijkheden.

Meestal adviseert de arts u eerst uw leefwijze aan te passen: niet roken, gezond eten en veel lopen.

Wanneer bij u een vernauwing van de bekken- en/of buikslagader is vastgesteld, kan uw vaatchirurg u doorverwijzen naar het Multidisciplinair Vasculair Centrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/multidisciplinair-vasculair-centrum-multivasc>). Hier kan een aanvullende behandeling met medicijnen worden gestart, als dit nodig is om het risico op een verslechtering van uw ziekte te verkleinen.

Een operatie kan nodig zijn als de klachten heel ernstig zijn, of er sprake is van 'kritieke ischaemie'. Dit is het geval als u met name 's nachts pijn heeft of als wonden ontstaan die niet willen genezen. Ook voor patiënten bij wie looptraining niet helpt kan een operatie soms zinvol of nodig zijn.

Looptraining bij etalagebenen

Bij een vernauwing in de beenslagaders

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/etalagebenen-vernauwing-van-de-beenslagader>) of buik/bekkenlagaders zal de vaatchirurg u als eerste behandeloptie looptraining voorschrijven.

Bij de looptraining leert u onder begeleiding van een fysiotherapeut om 'door de pijn heen' te lopen. Door het lopen ontwikkelen zich nieuwe bloedvaten om de verstopte slagaders heen. En de spieren 'leren' om met minder zuurstof te werken. Hierdoor verbetert bij veel mensen de afstand die zij zonder pijn kunnen lopen flink.

Lees de brochure 'Verder met etalagebenen' van de Hartstichting

(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2023-01/brochure-hartstichting-etalagebenen_0.pdf)

Het Jeroen Bosch Ziekenhuis heeft een app ontwikkeld om u te begeleiden tijdens de behandeling voor etalagebenen. De app heet JBZetje (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/thuismonitoring-bij-etalagebenen>). We begeleiden u op afstand vanuit ons Monitoringscentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/monitoringscentrum>).

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/looptraining-bij-etalagebenen>

Dotterbehandeling (ballondilatatie) en stentplaatsing op de operatieafdeling

Bij een dotterbehandeling (ballondilatatie) wordt een vernauwing in een bloedvat opgerekt door het opblazen van een ballon.

U wordt voor deze behandeling meestal 1 nacht opgenomen in het ziekenhuis.

Meestal wordt een dotterbehandeling gedaan onder plaatselijke verdoving. De behandeling kan ook plaatsvinden onder algehele narcose of met een regionale anesthesie (hierbij wordt een gedeelte van het lichaam tijdelijk gevoelloos gemaakt). Meer informatie hierover krijgt u van de anesthesioloog. U spreekt de anesthesioloog tijdens uw afspraak met de afdeling Preoperatieve Screening (POS).

U kunt hier lezen hoe deze behandeling meestal verloopt en wat de risico's en bijwerkingen zijn. U moet zich thuis op de behandeling voorbereiden. Het is belangrijk dat u de instructies die wij u hier geven goed opvolgt. De behandeling kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/dotterbehandeling-ballondilatatie-en-stentplaatsing-op-de-operatieafdeling>

Bypass operatie bij vernauwing van de bekken- en/of buikslagader

Een bypassoperatie is een chirurgische ingreep voor de behandeling van vernauwde slagaders.

Bypass betekent letterlijk 'omleiding' of 'overbrugging'. Bij deze operatie maakt de vaatchirurg een nieuw bloedvat met behulp van een vaatprothese of een eigen ader. Hierdoor kan het bloed weer goed doorstromen.

Wel of niet opereren?

Door een vernauwing in een buik- en/of bekkenslagader kunnen verschijnselen optreden van etalagebenen (claudicatio intermittens) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/vernauwing-van-de-beenslagader-etalagebenen>). Deze ontstaan vaak pas als de doorsnede van het bloedvat voor meer dan de helft vernauwd is. De bloedstroom neemt dan aanzienlijk af. Ook de lengte van de vernauwing is van belang. En het komt vaak voor dat er in een bloedvat(traject) meerdere vernauwingen na elkaar zijn.

Een operatie kan ook nodig zijn als de klachten zo ernstig zijn dat er sprake is van 'kritieke ischemie'. Dit is het geval als u met name 's nachts pijn heeft of als wonden ontstaan die niet willen genezen. Ook voor patiënten bij wie looptraining niet helpt kan een bypassoperatie soms zinvol of nodig zijn.

Om een beslissing te kunnen nemen over wel/niet opereren is het van erg belangrijk dat alle vaatafwijkingen duidelijk in kaart worden gebracht. Dit wordt gedaan met een doppler- en/of duplex-onderzoek en een CT-scan of MRA-onderzoek van de bloedvaten.

Voor een operatie moet u in goede conditie zijn. Om de risico's zo veel mogelijk te beperken wordt u enige tijd voor de operatie onderzocht op de afdeling Preoperatieve Screening (POS). Het kan nodig zijn dat u ook nog onderzocht wordt door een internist, cardioloog en/of longarts.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/bypassoperatie-bij-vernauwing-van-de-bekken-en-of-buikslagader>

Poliklinieken en afdelingen

Vaatchirurgie

Vaatchirurgen behandelen patiënten met vaataandoeningen, zoals een vaatvernauwing of juist een aneurysma (verwijding van het bloedvat).

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/vaatchirurgie>

Code CHI-059